

Arvoisat tiedotusvälineiden edustajat,

Valtioneuvosto on juuri päättyneessä yleisistunnossaan hyväksynyt periaatepäätöksen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategiaksi. Tämä strategia on **kansallisen varautumisemme keihäänkärki**. Se on poikkihallinnollinen urakka- ja aliurakkasopimus kansalaistemme elinmahdollisuuksia ja turvallisuutta lujittavissa talkoissa.

Nyt hyväksytyssä tarkistuksessa oli kysymys valtioneuvoston vuonna 2003 antaman samannimisen periaatepäätöksen päivittämisestä lähivuosien arvioitua turvallisuusympäristömme muutosta vastaavaksi. Tarkistustyössä on kattavasti otettu huomioon viimeaikaisista kriiseistä ja valmiusharjoituksista saadut kokemukset, lisääntyvä kansainvälistyminen sekä tietoyhteiskuntamme yhä lisääntyvä haavoittuvuus.

Vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa valtioneuvosto osoitti strategian tarkistamisen valmistelutyön puolustusministeriön yhteydessä toimivan turvallisuus- ja puolustusasiain komitean tehtäväksi. Tätä kautta kaikkien 13 ministeriömme osaaminen on voitu. Vastuista on sovittu yhdessä, yhteisen pöydän äärellä. Jokaiselle välttämättömälle tehtävälle on löydetty tekijänsä, mutta samalla päällekkäisiä tehtäviä välttäen. Tämä

on siten myös veronmaksajien varojen säästämistä. **Kaikki ministeriöt ovat periaatepäätöksen sisällöstä yksimielisiä.**

Tässä tarkistustyössä yhteiskuntamme elintärkeät toiminnot ja niiden tavoitetilat sekä toimintojen turvaamiseksi välttämättömät ministeriöiden tehtävät on ajanmukaistettu. Elintärkeitä toimintoja ovat

- Valtion johtaminen
- Kansainvälinen toiminta
- Valtakunnan sotilaallinen puolustaminen
- Sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen
- Talouden ja infrastruktuurin toimivuus
- Väestön toimeentuloturva ja toimintakyky, sekä
- Henkinen kriisinkestävyys.

Nämä toiminnot ovat poikkihallinnollisia, yhteiskunnallemme välttämättömiä toimintokokonaisuuksia, joiden jatkuvuus on oltava turvattuna **joka hetki, tässä ja nyt.**

Varautumisen perustana olevat uhkamallit on tarkistettu vastaamaan turvallisuusympäristömme muutoksia. Uusina kokonaisuuksina on strategiaan sisällytetty uhkamalleja konkretisoivia ja eri ministeriöiden varautumisvastuulle osoitettuja **erityistilanteita**, sekä valtion **kriisijohtamismalli** ja siihen liittyvä **kriisiviestinnän** osuus. Näiden perustana ovat olleet viimeaikaisista kriiseistä, kuten esimerkiksi tsunami-katastrofi sekä Madridin ja Lontoon pommi-iskut, saadut kokemukset.

Arvoisat kuulijat,

Tämän päivän laajamittaiset turvallisuusuhkat ja niihin vastaamisessa tarvittavat toimenpiteet eivät noudata hallinnonalojen välistä toimialajakoa. Siksi **tarkistettu strategia on tehty laaja-alaisen turvallisuuskäsitteen näkökulmasta, eikä siinä ole sorruttu karsinoimaan uhkia sotilaallisiin ja ei-sotilaallisiin tai sisäisiin ja ulkoisiin**. Edelleen, syntyneen kriisitilanteen hallinnassa meillä on lähtökohtaisesti käytettävissä **vain yhdet ja samat voimavarat**. Strategiassa esitetyn kriisijohtamismallin mukaisesti käytössä olevaa voimavarapalettia käytetään tilanteen edellyttämällä sekoitus- ja johtosuhteilla elintärkeiden toimintojen ja sitä kautta meidän kaikkien turvaksi. Ääritapauksissa tilanteen hallinnan edellyttämään päätöksentekoon osallistuvat toimivaltajaon mukaisesti myös pääministeri ja tasavallan presidentti.

Juuri annettu periaatepäätös on malliesimerkki

kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisen

toimintamallistamme. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen on valtioneuvoston piiriin kuuluva vastuu, joka on annettu puolustusministeriön tehtäväksi. Se ei ole johtamista, vaan yhteisen pöydän järjestämistä yhteisten asioiden hoitamiselle. Tästä yhteistoimintakyvystämme monissa maissa ollaan meille kateellisia.

Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisen toimintamalli on **rakennettu pahimman mahdollisen kriisitilanteen, sotilaallisen kriisin, vaatimukset täyttäväksi**. Siksi se soveltuu myös

suuronnettomuuksien, vaarallisten kulkutautiepidemioiden, vakavien energian jakeluhäiriöiden ja alempi-asteisten kriisitilanteiden hallintaan. Kaikissa tilanteissa **käyttökelpoinen** ja **sama** yhteistoimintamalli takaa maksimituloksen minimipanoksella.

Strategia ei saa olla itsetarkoitus, vaan ministeriöiden on se myös jalkautettava, toimittava sen mukaisesti. Tämä tarkoittaa myös resurssointia. Toimeenpanoa tulee **seuraamaan ja sovittamaan yhteen turvallisuus- ja puolustusasiain komitea**, yhteistoiminnassa ministeriöiden valmiuspäällikkökokouksen kanssa.

Haluan lopuksi välittää tarkistustyön valmistelleelle turvallisuus- ja puolustusasiain komitealle **valtioneuvoston kiitokset** tehdystä, erittäin laaja-alaisesta ja selkeästä työstä. Tämä strategia tulee toimeenpantuna lisäämään merkittävästi meidän kaikkien turvallisuutta.